

15.12.11

FOCVS SEVERVS,
HOC EST,
TRIBUNAL
ÆQVVM,
QVO
NOCTVARE-
GINA AVIVM,

F
G
H
5680

PHOENICE ARBITRO
POST
VARIAS DISCEPTATIONES ET QVE-
relas Volucrum eam infestantium pronuntiatur, & ob sa-
pientiam singularem, Palladi sacra-
ta agnoscitur:
AVTHORE
MICHAELE MAIERO COM. PAL. M. D.

FRANCOPVRTI
Typis Nicolai Hoffmanni, sumptibus Theodori de Briij,
MDCXVII.

EPIGRAMMA AV-

THORIS.

NOCTVA Athenarum quondam celebrata volucris

Præstat Palladias dotibus inter aues:

Illis præ reliquis namque est prudentia, lucem

Dum creperam fugiens, lumina Solis, amat.

Symbolon hoc illi sub pectore, & dicitur βίωσας,

Inde sibi soli vinere dulce putat.

Arboreas inter latebras, locaque inuia degit,

Turbas multiceps dum fugit ipsa fori.

Noctis suos cantu iterat studiosa silenti,

Ardua cum mentis vi ratioque viget.

Nulli se nocuam præbet, sed semper amicam

Omnibus, hac causa est cur odiosa malis:

O misera volucrum, cur vos premit ira, cohortes,

Noctinagam rabie cur operatur auem?

Hæc non est odii, sed enim diademate digna,

NOCTVA Regina nomine digna venit.

PRÆFA-

PRÆFATIO AD LECTOREM.

E N tibi iterum, candide lector, Iocum Severum in sinu, quem aliquando nocturnis horis ad vulcanias operas potius ad fallendum silentij illius moras, animoque obtemperandum meo, lusi, quam, ut vulgo ederetur, perfeci: Cum vero & ab aliis, nescio quo consilio aut affectu expeteretur, noctuam hanc licet inopportunam, tamen melioribus aurbus credidi & euolare passus sum, tum ut inuidæ cohortes, quod mordeant & infestent, tū ut alij iudicij syncerioris, quo se oblectent, habeant: Quia recte dicitur ab illo:

*Vita hominum scena est, lususque, aut ludere
discas*

Curis sepositis, aut miseranda feras.

Nolim tamen existimes, huic ioco nihil

A 2 sub-

subesse feueritatis, aut ita, vt sonat omnino intelligendum esse, quod licet rationalis quispiam per se olfaciat & imaginetur, nec opus habeat aliqua explicatione, tamen propter rudiores, ne illi prima fronte aberrent, quid subintelligatur, hic præmittendum erit: Est autem *Noctua* non noctua, sed (de mundanis loquendo) ars artium & scientia scientiarum, *CHEMIA*, quæ à diuerso hominum genere quotidie accusatur, contumeliis afficitur & conuitiis proscinditur, nempe *primo* à stultis, stupidis, indocilibus & indoctis, quales describuntur sub nomine cornicis, graculi, picæ, corui, anseris, hirundinis; *secundo* à literatis quidem, sed rei veritatis ignaris, iique denotantur sub nomine philomelæ, psittaci, gruis; *tertio* ab auaritia præoccupatis, mente improba, ceruice dura, nimis credulis, inconstantibus & sumptus expendere detrahentibus, qui significantur per cuculum, monedulam, picum, ardeam. *Noctua* dicitur, quia in tenebris viuic, multisque noctium laboribus acquiritur, de qua Auicenna *lib. de anima dict.*

6 cap.

6. cap. 17. *Ego hoc totum*, inquit, *didici frequenter legendo, & parum dormiendo, & parum comedendo & minus bibendo, & quantum expendunt socii mei in lumine ad potandum vinum de nocte, tantum ego expendi ad vigilandum & legendum de nocte in oleo, & quantum expendebant in comestione, amplius expendebam ego in lumine ad vigilandum & discendum de nocte: Et nisi hoc facerem, non scirem de magisterio.* Hæc ille.

Quæ vero causa fuerit, cur *Noctua* Pallas & sapientiæ auis Athenarumque doctissimarum quondam propria fuerit, eruditis forte inoleuit, licet vulgo fortuitum quid videatur: Eadem certe nobis in proposito est, cur *Noctua* reginam auium dignemur & indigitemus: *Phoenix* vero illi iudex appellatur, nempe ex auium genere iustissimus & opulentissimus, ne quid in gratiam illarum aut odium huius dicat: qui an vnquam, qualis putatur, vixerit, an vero alio modo, cuilibet disquirendum relinquo: Qualis autem fuisse hæc auis credita sit antiquis temporibus, ex Tacito

A 3 huc

huc adscribam : Is lib. 6. annalium sic narrat : Anno urbis 787. Paulo Fabio, L. Vitellio Coss. post longum seculorum ambitum avis Phœnix in Ægyptum venit, præbuitque materiam doctissimis indigenarum & Græcorum multa super eo miraculo differendi : de quibus congruunt, & plura ambigua, sed cognita non absurda, promerere libet : Sacrum Soli id animal & ore ac distinctu pinnarum à ceteris avibus diuersum, consentiunt, qui formam eius definire : De numero annorum varia traduntur : maxime vulgatum, quingentorum spatium : sunt qui adfuerent mille quadringentos sexaginta unum interici, prioresque alites : Sesostride primum, post Amaside dominantibus, dein Ptolemao, qui ex Macedonibus tertius regnavit, in ciuitatem, cui Heliopolis nomen, aduolasse, multo ceterarum volucrum comitatu, nouam faciem mirantium : sed antiquitas quidem obscura inter Ptolemaum & Tiberium minus ducenti quinquaginta anni fuerunt : Vnde nonnulli falsum hunc Phœnicem, neque Arabum è terris credidere, nihilque usurpauisse ex his, quæ vetus memoria firmavit :

manit : Confecto quippe annorum numero, ubi mori prouinciet, suis in terris struere nidum, ei-que vni genitalem affundere, ex qua fœtum oriri & primæ adulto curam sepeliendi patris, neque id temere, sed sublato myrrha pondere, tentatoque per longum iter, ubi par oneri, par meatui sit, subire patrium corpus, inque Solis aram perferre atque adolere : Hæc incerta & fabulosis aucta : ceterum aspici in Ægypto eam volucrem, non ambigitur. Huc vsque Tacitus.

Quibus Orus Apollo Niliacus, in Hieroglyphicis suis cõsentit, ubi scribit, quod Phœnix Avis post quingentesimum annum cum iam est morti propinqua in Ægyptum remeat, ac si præueniat ante obitum curatur mystice ab Ægyptiis, & quæcumq; aliis sacris animalibus tribuunt hæc & Phœnici omnia debentur : gaudet enim sole maxime Phœnix, in Ægypto præcipue, utpote illic vehementi : Vbi notandû, quod dicat mystice eû curari ab Ægyptiis & quod omnium animalium hieroglyphicorum notam vnus Phœnix in se recipiat, quia propter eum instituta sint, utpote Soli sacrum.

At

At nos de numero annorum inter vtrofque Phœnices, parentem & prolem interiectorum, non sumus solliciti, cum inde nulum de veritate dubium contingat, siquidem nouerimus iam citius, iam ferius eam auem in *Egypto* rediuiuam comparuisse: Quod vero affirmatur à *Tacito*, consensu omnium, esse animal Soli sacrum & in Solis urbem aduolare, corpusque demortui in Solis aram deportari cremandum, ad rem maxime facere intelligenti non dubitamus. Præterea *Accipiter* non inconsultus orator *noctuæ* adest, dum ream non ream, sed *reginam auium*, multarum rerum testimonio asserit & conuincit, quæ sententia cum iudici ipsique æquitati approbaretur, à nolentibus, volentibus, quibuscunque accepta fuit.

Tantum pro argumento operis intelligenti sufficiet, cui ad gratiam augendam varia carminis genera, pingui tamen *Minerua* exarata, superaddidi, ut menti auribusque cuiusque non indiscreti arbitri satisfacerem, simulque veritatem, cuius radix amara dulcis est,
sub

sub totinuolucris latentem instillarem, quam si quis, ut solem media die irradiantem aquilinis perspiciat oculis, noctuinis meis umbris non egebit: Si vero quis in ignorantia claustris huc usque detentus fuerit, huic hoc crepusculum ad maiorem lucem aucupandam non insalubre futurum est, quod qualecunque sit, certe non infrugiferum tibi erit, lector, quem nolim hæc tria *auium genera* in attendendis *Palladiæ Noctuæ* calumniis, sed potius *accipitrem* imitari more, ore, re, quo *Phœnicem* non *Africa*, seu saltem *Aegypti* incolam sed & *Europa*, totiusque orbis, iudicem veracissimum experiaris, nec figmentum meum, tanquam de re nusquam existente, sed verum arbitreris. Vale.

OMNIBVS VERÆ CHY- MIÆ AMANTIBVS, PER GERMANIAM

NOTIS ET IGNOTIS, ET INTER HOS, NISI NOS FA-
ma fallat, ILLI SANGVINIS GERMANICI ORDINI, adhuc de-
litescenti, at FAMA FRATERNITATIS & CONES-
SIONE SVA admiranda & probabili, inge-
[nere] manifestato, ascribo, dico
& dedico.

VIRI, veri naturæ scrutatores siue noti siue ignoti,
quantis hoc nostro seculo CHYMIA laboret odii, hoc
est, quomodo non solum abiccti ingenii homines, sed
quoque alias docti indies eam conuictis proscindant,
contumeliis onerent & diceritis accusent, cuilibet ve-
strum facile occurrit: idque ideo, quia nullam experientiam sua ima-
ginationi contradicentem vnquam viderint: E contra, quomodo ab
aliis sensu ipso conuictis & ratione stabilitis eiusdem Chymia præcla-
rissimi effectus appetantur, quantoque animi ardore per fas & nefas,
etiam neruos venena & mortes quorundam desiderentur, probatio-
ne non eget: illorum errorum causa est, quia Chymia, velut noctua,
in tenebris degit, nec illis, utpote indignis, se videndam exposuit: Ho-
rum, cum agnita sit semel, ne inueniatur amplius, conspectum effugit:
Cum enim tantus Dei Thesaurus ab iis, quibus oblatu est, nulli pro-
fuit aut manifestari debeat, hinc autem ipsi quasi Deo dicati,
mundoque abrogati, Deo sibi que viuentes rarissime agnoscere vni aut
alteri, nunquam vero vulgo voluerunt.

Quæ causa est, cur hunc tractatum de NOCTVA, etsi lucifuga,
tamen auium Regina, ediderim, vobisque in primis dedicarim, qui
hanc, nimirum Chymiam post Dei verbum preciosissimum o-
mnibus

mnibus Mundi bonis præferendam non dubitatis: Sanitatis enim
ut præsentis conseruanda, sic amissa restauranda rationem exquisitis-
simam habet. Ad hæc fieri non potest, quin ille, qui hoc Cæli DO-
NO gaudeat, vitam & mores suos componat ad bene diuque viuend-
um, beateque moriendum, hoc est, quin totum se Deo dedat & ad sa-
cræ scripturam, veluti Normam vitæ, sese accomodet: quæ cum in
sacris BIBLIIS vnice contineatur, eorum lectioni diligentissima, me-
ditationique pia in primis vacabit.

Præterea omnium rerum naturalium Theoriam & Praxin ex co-
gnitis ante dictis perfectissime, necessum est, quod hauriat, tum quia
INITIVM sapientiæ timor Domini, tum quia Lullio in
præf. Testam. cap. 1. teste, Per scientiam talem Intelle-
ctus est expulsi superfluitatibus, quæ ipsum remouent a
tota veritate, & alio modo (inquit) hæc scientia nomina-
tor vexillum & Instrumentum Philosophicum, per quod
boni Philosophi & antiqui poetæ sensum ipsorum dire-
xerunt ad quamlibet scientiam, ad intrandum per hoc in
omnem experientiam, per artem fiendam secundum natu-
ræ cursum per realem notitiam.

Ex quatuor igitur hisce, quæ inseparabiliter conuenire oportet,
coniunctis exurgit PROFESSIO illa diuinarum humanarumque
rerum, quæ iam quasi TVBA quadam prætorioria per Germaniam
haud dubia veritatis opinione sub FRATERNITATIS nomine, in-
sonuit: Hæc cum iure suo, Noctua instar, ab auium rapacium & se in-
festantium raptu, donec vesper aduenerit, occultetur, qui iam incli-
nate magni huius mundi die instet, ut illa per indicia haud aspernada
se manifestauit, sic ego illi merito hanc NOCTVAM, ut & aliis e-
iusdem Mulsæ proci, ignotis & notis, ascribo, dico & obfero, non pro
magna subtilitatis (quæ hic nulla est) opere, sed (ut inscriptio habet)
pro LOCO SEVERO.

*Quo ipso nomine me Criticis illis Rhinocerotibus facilius excusatum iri, mihi quasi persuasum habeo: Iocari enim ut licet aliquando apud seueros, ita apud iocabundos seueritatem ostendere pro vitio duci nequit, nisi ab eo, qui ab omni humanitate abhorreat. Valete & me vestrum agnoscite. Dabam Francofurti ad Moenum mense Septembri Anno 1616, transitu ex Anglia in Bohe-
miam.*

IOCVS

IOCVS SEVERVS,

Hoc est

TRIBUNAL Æ-

Q V V M,

Q V O

NOCTVA REGINA

A V I V M

Phœnice arbitro, &c. pronuntiatur.

N sylvam quandam multis faxis conspicuam, vrticisque insignem forte fortuna conuenerant diuersarum specierum volucres, quæ cum in Noctuum incidissent, eam gregatim impetere, rostris, vnguibus, pectore, lacerare conatæ sunt: At illa, naturæ instinctu docta, quo minus iniuriis esset exposita, in globum se contrahens inimicis Martio resistit impetu, donec eodem loci

Phœnix, avis Arabica, comitata Accipitre, aduolaret, qui cum tot & tantas volucrum manus minalq; vni derelictæ Noctuæ instare animaduertit, non passus est misellæ vim fieri, sed se arbitrum litis ultro statuit: Quod cum imprimis Accipiter ex naturali consensu Noctuæ amicus intellexisset, adhortatus est omnes, ut à vi manifesta abstinerent, iudicioque se regi Phœnicis æquissimo linerent: Consensum est in arbitri, tanto honore dignissimi sententiam, ab vtraque, tam Reæ, quam Accusantium parte: Vt quæ res legitima iudicij formam transi-

B ; gere-

geretur, TRIBUNAL magnificum Phœnici iudicatu ro positum, & Noctua Accipiter aduocatus permittus est.

I.

C O R N I C I S Q V E -

R E L A :

SUB nomine actoris ex vulgo imperiti, qui causas rerum non attendit, sed ex alterius præiudicio de Chemia, in qua ne tantillum expertus est, iudicat.

Argumentum eius est, Chemiam esse vanam & friuolam, odioque dignam censendam, quia sic iudicant nostri maiores sapientia longe excellentissimi: Sunt autem cornices, (hoc est eiusmodi illiberales & impoliti censores) noctua inprimis inimica, adeo ut sibi inuicem oua suffurentur: Inauspicata quoque sunt garrulitatis: Vnde Virgilius: *Sæpe sinistra caua prædixit ab ilice cornix.* Hinc primum sibi iure locum contra noctuam perorandi præcipuit & vindicauit, quæ in hunc modum inceptit:

QUAMVIS nulla mea vigeat facundia linguae,
Iure tamen cause me puto posse frui.
Sim rudis ingenio, nec Palladis arte polita,
Arbiter, hinc spes est, quod magis æquus eris.
Ergo fauore tue nitar bonitatis & vsu,
Quæ mihi non fatue simplicitatis, adest.
Lis antiqua hæret nobis ab origine prima,
Anceps quæ nostros exagitant auos.
Odimus hinc vltulam, velut hanc odere parentes,
Hoc satis in causa, cur odiosa mihi est.
Non notha sum, sed enim generosi seminis ondo
Edita, cur patres non sequat inde meos?
Hic equidem canam poluit prudentia mentem,
Ac rerum series longa, magistra fuit.
Sit mihi fas vite studii & moribus illos,
Quos natura dedit conditioque, sequi.
Non ego consiliis seniove parentibus equor,
Noctua ut his semper, sic inimica mihi est.

Non

Non sata sunt primo nobis hac semina belli,

Nec, modo sim sapiens, interimenda prius.

Accepi irarum, foueo quas fomite flammæ,

Dumque calor spirat corde, fouebo datas.

Hinc pereat nostris odiosa (heu) noctua pennis,

Pennis nuda velim viuere, si pereat:

Tollere de medio inuisus est optima iuris

Forma, licet non sit causa probata necis.

Cernimus antiquis exempla similima seclis,

Mortales vsu quæ tenuere suo.

Siccine Aristides cecidit, sic plurima turba

Expertæ est Thetam morte sequente nigram?

Est satius duro solum quem funere mergi,

Quam multis odii sit data causa mali.

I.

R E P L I C A A C C I P I T R I S P R O N O C T V A

Aduocati, contra querelam

Cornicis.

REDDIT A nunc sandi postquam mihi copia, mirum est,
Si potero populi cinctus ab orbe, loqui.
Nam quis non stupeat, quem non fiducia fallat
Eloqui, cum te, Rex, videt inter aues?
Atticus orator, quin & Romanus in ipso
Principio vocem continuere suam.
Hunc etenim populi, sed cum Reuerentia Regis
Terruit: hac causa possem ego vtraque premi.
Ni formose tuus Phœnix me robore vultus
Firmaret porius, quam spoliaret ope:
Ni misere queram defendere iura clientis,
Et non proprio fundere verba bonis.
Ille mea candor menti natus inbasit,
Ut cupiam iustum reddere cuique suum.
Ergo velut plumis, sic corde nigerrima cornix
Nunc tua sunt dictis dicta plicanda meis:

Ingenio,

Ingenio, ceu fassa refers, bebes esse videris,
 Inuida Palladis artibus atque iuibus.
 Vix genus est volucrum te perniciosius aruis,
 Semina dum vastas iacta recenser humo.
 Sicque famem praestas mortalibus arte vorandi
 Et cumulas diris funera mille dolis.
 Quin & inhumatos illorum pasceris artus,
 Omnibus exque aqua conditione nocet.
 Hac tua simplicitas, qua miteris, haec tua virtus,
 Illa venit factis gloria digna tuis.
 Qui velis alterius conspergere crimine vitam,
 Hunc vacuum culpa criminis esse decet.
 Noctua labe caret, sed tu notoria clares,
 Illa later, dum tu das nocumenta, die.
 Virtutem vitio, vitium virtute recenses,
 Damna dedisse bonum, non nocuisse malum.
 Disce prius, quanto distet discriminis virtus
 Nequitiae, primus sit gradus ille boni.
 Deinde colas, quam nunc alis auertere tentas
 Iustitiam, iniustus iura odiosa putat.
 Non satis est cause, quod lis antiqua parentum
 Sit tua, per multas continuata vices.
 Quam sit iusta, vide, non quam verus ira, malorum
 Vsum praescribit non tibi longa mora.
 Tu pro auique tui, si factio iniuria fiat,
 Digni es tui odio, quo magis hanc premitis.
 Peccandi nullam praereptam licentia legem
 Poni, ut vt venie sit locus vsque, rogat.
 Nil exempla iunant ad cadem, insontis iniqua,
 Lege decet factis compare quemque frui.
 Ergo tuam mutes, nec auorum imitabere mentem,
 Nitere quo sapias ferius aut citius.
 Aut si iure velis rigido contendere & ipsos
 Omnibus in factis conciliare patres:
 Mi veniant, iraque sua, qua noctua pressa est,
 Dent causam ac morem cum ratione probent.

Sine-

Si nequeant, cessent, atque exercere nepotes
 Dedoceant tantum mente sequace nefas.
 Aut prestare vices absentum tu tibi sumas,
 Antiquati odii dum documenta dabis.
 Siue nec hoc, fileant patres, tuque ipse lero,
 Accusare vbi sat, vix ibi liber erit.

I.

PHOENICIS IVDICIS INTERLOCVTIO
 riae sententia pro Noctua contra Corni-
 cem lata.

NO Nodio sese associant, reque iura saniori
 Alterius, causa est inspicienda rei.
 Nil data verba iuuant, qua replent aera bombo,
 Corpora si luci dempseris, vmbra perit.
 Si nihil irarum furias, quam caca parentum
 Consuetudo docet te sobolemque tuam:
 Falleris & rationis eges, virtutis & aequi,
 Si quod erit patrum, nec tibi sume, scelus.
 Spes melius de te quid spondeat, inuida ne sis
 Noctinaga (summa est hac rata legum) aui.

MOx abiit lento tristis Cornicula passu,
 Iudicium, vulgi fabula, cuius erat.
 Affiliit nouus hostis habens in vertice cristam,
 Martium vt hinc Picum nomine reque ferant.
 Ille sua varios iactans in veste colores,
 Quam dubiam praestet, re docet, ore fidem.
 In vixidi venator adest animosus amictu,
 Hastile illi ingens lingua inimica feris.
 Vermiculos hoc ipse ferit venabulo acuto
 Horrendos quam si fulmine sternat apros.

C

Sæpe

PICVS
 Martius, &
 insusque deseri
 pio.

Sæpe nemus petit & crepitu quatit ardua rostri
 Robora, quassa graui robore sylua tremit.
 Non ligo, nec rastro defunt, aciesue securis,
 Vngue premit, lingua conterit, ore secat.
 Thyrys, Ips, gurgulio sunt illi fercula fastu
 Luxifico, cerebrum quos putat esse Iouis.
 Hic vbi depictas posuisset in ordine plumas,
 Bella animo spirans casside tectus ait.

II.

PICI MARTII QVE-

R E L A:

SVB nomine actotis indocti & indiscreti, licet forte prolapia, titulo & veste conspiciui, magis de Marte, quam arte, de rastrois, quam astis iudicantis.

Argumentum eas est, Chemiam esse vanam & furtiuam, in qua cum ipse quid tentarit, nec perficere potuerit in excubandis ouis Philosphicis, inde nec alium quemcunque quid veri, nisi forte colores Sophisticos mox perituros, & furtibus non indignos, inde sperare posse aut debere.

Est autem picus auicula aduncis vnguibus arbores excauans, facer Marti, vnde & Martius appellatur, inter auspicias auos numeratus.

I.

O Magne Dux volucrum
 Diuina Lux sopherum,
 Manu grauique Marte
 Certare promptus, arte
 Nec ore sum politus,
 Lingua nec expeditus.

II.

Bircio mitis adis,
 Auremque verte distis,
 Non spero me refelli
 Aut posse reprobari.

Cui

Curnoctum ferire
 Velim, vel interire.

III.

Non congeram vetustas
 Hinc a parente rixas,
 Nec imputabo noxam
 Huic, alteri peractam:
 Quod est recens, mouebo,
 Et testibus probabo.

IV.

Vix amicus est, in vno
 Quod oua quina nido
 Reconderim labore
 Fæctus flagrans amore,
 Que cum diu fouerem,
 Nec inde quid pararem:

V.

Considerare causam
 Subtilius putabam,
 Inuenta non sed vlla,
 Vicina quam quod illa
 Volucris esset, ouis
 Noceret & venenis.

VI.

Nam proxima sedentem
 Sylua, vel aduolantem
 Vidi, sat ergo causa,
 Cepi Strigem vocare
 Et ignibus nefandam
 Eius dicare vitam.

VII.

At hæc mihi recurrit,
 Aestuque mentis vrit,
 Quod cum forent Draconis
 Morti dati venenis
 Fæctus, iis lapillo
 Vitale lumen addo.

C

2

S. Hic

VIII.

Hic est Pyropus orbis.
 Qui millibus talentis
 Venalis haud habetur,
 Nec ere comparatur,
 Hunc dum repono nido
 Ablatus est profundo.

IX.

Si dicerem, quod illæ
 Furata tanta dona
 Sua recondat aluo,
 Nec det videnda vulgo,
 Fallax nec inuenires,
 Meaque spe potiver.

X.

Mactetur ergo luci
 Inuisa, danda morti,
 Ut gestiam lapillo
 E corporis sepulchro
 Surgente rursus, auras
 Et incolento nostras.

His finem imposuit dictis Picus, atque recessit,
 Quem monet Accipiter, ne pareat ante fugam:
 Quam produxisset, veluti promiserat, illos,
 Qui possent rebus facta probare suis.
 Quos ubi præsentem non adspicit, inde refellit
 Hoc, Picus dederat quæ male dicta, modo.

II.

ACCIPITRIS REPLICAM CONTRA QUE-
 relam Pici Martij.

I.

VENEFICAM vocasti
 Furemque, nec probasti.

Ad te

Ad te recurrit ergo,
 A quo recessit Echo:
 Talemque te salutat,
 Et ocymo coronat.

II.

Mortalium quis vrbes
 Aut incolat cohortes,
 Si perperam quid vlli
 Contingeret nefandi,
 Et vellet imputare
 Id alteri maligne.

III.

Communis anæ sylva
 Nobis dat alta tellus,
 Per aerem volatus
 Quo libere rotamus,
 Cur non per hunc abiret
 Hæc sola, vel rediret?

IV.

Nil forsan excubasti,
 Fœtus nec educasti,
 Rogo, quid hoc ad illam,
 Quam non vocas magistram?
 Hæc nouit ova vere
 Aurata congelare.

V.

Quod de petra locutus,
 Non es sat affectus,
 An vlla gemma talis,
 Tibi relata qualis,
 Vidisse tene credam,
 An perdidisse gemmam?

VI.

Siste, quid impudentem
 Te cogit, innocentem
 Mordere mentiendo
 Nugasque congerendo.

C 3

In vir-

In virginem pudicam,
Eius terendo famam:

VII.

Tentare cur volebas,
Quod tute nesciebas,
Cur tute perdidisti,
Habere quod nequisti?
Litem tibi moneto,
Si nolis id, fileto.

II.

PHOENICIS INTERLOCVTORIA SEN-
tentia contra Picum Martium
lata.

I.

MOx arbiter volucrum
Infer: putasne tutum
Id legibus videri,
Aut quid tenere veri,
Foro quod absque teste
Pronunciatur à te?

II.

Nil ergo firmitatis,
Sed plus iniquitatis
Causa tua dedisti
Præteque ratulisti,
Qui quicquid arbitratur,
Profert, calumniatur.

III.

Hac pernegat, quod inflas
Additque remalignas
Rixas sibi ciere:
Ei iurgis nocere:
Quin res id ipsa monstrat,
Quod causa re refellat.

IV. In-

IV.

Innoxia puella

Quæ damnata referre
Impune cogitasti
His tereum patraſti,
Hinc temperans venenis
Lingua, tacens abibis.

TALIBVS applausum vulgo simul ore, manuque,
E medio Picus dum pudibundus abit.
Huius vt instaurat causam litemque nouatam
Vindicet, En miles cæde cruentus adest.
Proditor ex curâ nam sanguinis helluo rostro,
Qui Cuculum sese terque quaterque vocat.
Cantor vt est, stipulaque solet disperdere carmen,
Ingenij monstrans Musica dona tui:
Bellator pugnat sic non minus acer in armis,
Seque probat duro Marte vel arte parem.
Olim vt Phyllirides cytharæ præfecit Achillem,
Qui toties strato victor ab hoste fuit.
Vere nouo cum iam reuireſcit frondibus arbor,
Illum cantandi sæpe fatigat amor.
Tempore sed reliquo non vlla Mathematica profunt,
Nec doctrina, fames dum premit ora, iuuat.
Venter enim caret aure, nec est nili surdus amator
Musarum, in præda mens ei & in patina.
Tunc est cura, togam mitesque reponere cantus,
Armaque cum sago grata parare nouo.
Vestis erat distincta coloribus, atque tegebat
Lorica à summo vertice ad vsque pedes.
Illius, vt fama est, sub imagine forte, sororem,
Iunonem amplexus Iuppiter ipse suam.
Magnanimo postquam nisu concusserat alas,
Arbitrum ante, iam proprie stetit.
Inde suum repetens nomen CYCLOBAT eisdem
Exorsus decies dum dedit ore modos.

CYCLOPS,
ausus, deseri-
psit.

3. CV-

CVCVLI QVERELA:

SV^B nomine actoris, in mundo præoccupati negotiis ad ventrem spectantibus, aut sensuum delitias, siue impoliti Politici.

Argumentum eius est, Chemiam hominem solitarium reddere & à conuersatione cum aliis reuocare, dum ei vacantes solis carbonibus combutendis sese oblectent, corpus laboribus & vigiliis, animum curis & meditationibus in subtilitatibus vanis & inanibus, macerantes: Vnde plerique Chemiæ valedicunt & prorsus contradicunt, vt ad solitas commensationes & comperationes liberius redeant, frontemque cum vulgo exporrigant.

Cuculus vero seu coccyx auis nota est, quæ nidulatur semper in nidis alienis, præsertim curruæ, quæ eius oua excludit & pullos nutrit, suos esse putans: Hinc lucretius sat. 6. Tu tibi nunc curruca places. Est autem coccyx de genere accipitrum, licet ad uncus non habeat ungues, at solum rostrum: Proceat vere, occultatur orru caniculæ aut circiter solstitium æstiuum: Ideo alteri dicitur subicere pullos, quod faciat se inuisam cunctis auib, quarum oua frangat & exforbeat, ac propterea non fore tutam generi suo stirpem opinatur, ni se fellerit. Nocturæ oua comesta eam vim habere traduntur (quod scire, ad sequentia intelligenda non inutile) vt abstemium reddant, atque ita quasi sapientiam & sobrietatem, vini sublato desiderio, ea comedenti instillent & inducant: Vnde forte Palladi, sapientiæ Deæ hæc auis sacra est habita: Noctuarum quoque Athenis magna olim fuit copia, vnde adagium: *Noctuas Athenas*, quas læsisse aut occidisse, capitale crimen erat: Habuit quoque Atheniensium numisma Nocturæ figuram sibi in seculptam, vnde & nummi nomine noctuarum sunt vocati: Noctu videt, canit & volat, inde noctiuidæ, noctuagæ à poetis dictæ: de qua Nigidius apud Plinium testatur, quod 60. diebus hyemis cubet, & nouem voces habeat: Odiosa est cæteris auib, in quas astuta vitur dimicatione: Nam maiore circumdata multitudine, resupina pedibus repugnat, collectæque in arctum rostro & vnguib, tota tegitur: Auxiliari ei accipiter scdere quodam naturæ, vt Plinius inquit: quæ semel admonuisse hoc loco sufficiant.

I. SVM

SV^M Cuculus Cuculi Cuculo Cuculum satus parente
Aui nepos & filium relinquo:
Est altum genus atque armis insignis stemma nobis,
Curruca nutrit, non sui genitrix.

II.

Adsum, iusque meum repeto, licemque testor acri
Quam corde voluens Nocturæ retendi.
Illa meo queat horribili vel Marte vel manus vi,
Si detur arma copia, interire:

III.

At qui a Iustitia, Phœnix bone, carceres reponis
Metamque nostris fixeris duellis:
Omne tibi cedo ius ante TRIBYNAL aequitatis
In nocturnam quodcumque possideo.

IV.

Ipsa mee vite insidias non eminus nefandas
Struxit, veneno pene me necando:
Namque (fatebor enim) cum sit mihi mors auitus, ouis
Vesci volucrum, vox vt hinc sit alta,

V.

Illius ad nidum accessi, pro iure, tunc vagantis
Extra penates, oua quo vorarem:
Nec mora, quotquot erant, sorbendo leui recondo ricu,
Sed inde vocem dum peto sonoram,

VI.

Est extinctus amor, desideriumque perhibendi
Tam dulce neclat, mente quod resuto:
Palladas animo curas iam voluo, amando Musas
Phœbique castra fascino ligatus:

VII.

Malo sed obtuse conuiuere mentis imperitis,
Quam solus omnes inter esse prudens:
Dulcis amor potus redeat modo, sim rudis, Minerva
In me nec vllum ius habeto tristis.

D

VIII. Stal-

Stultitia affectus latissimus est mihi per orbem,
Quod te docebunt Porci atque Grilli.
Oua merum prestant & vires carmini ministrant,
Vox rauca nobis obuenit sine ouis.

IX.

Ergo venenosus plectatur noctua incubatu
Ne possit villos fascinare possibac.
Lex apud humanas (locus est mihi notus) illa gentes
Laudatur, ut si publicus vegetur

X.

Rumor frigem aliquam fore, carcerata flammis.
Tradatur, & post vota consulantur,
In cineres cum iam rediit, nunc morte digniori.
Extincta sis, vel forte labis expers.

XI.

Hoc erit exempli vice, nam mortalibus saremur
Non nos volucres esse iustiores.
Trade neci strigem, index excelsa cremandam,
Sat fama monstrat criminis pianti.

XII.

Postea, si sit opus, factum tibi clarius probabo,
Quam sol relucet verice clelatur:
Cumque his plura simul super addere vellet, ipse Index
Madauit, hora sponte non abuti.

III.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA QVERIMONIAM CUCULI.

I.

HAE C contra Accipiter: quin & tenere risum
Quotquot volucres circus hic capescit:
Sat Cuculus dixit, si sat bene: si nec hoc, nec illud,
Nam rarus aqua distat sobrietas:

II. Est

II.

Est in ponderibus causa, non copia loquendi
Spectanda iusti vis, tenorque recti,
Insidias vultu struxisti tute, cum sateris,
Pradonis instar dum lares & oua

III.

Illius accessi, tuaque intra viscera abdidi
Tam dulce pignus noctua, gregis spem:
Tute igitur latro, liguritor & bellulo videris,
Cui suae quadrat non tua, sed instar

IV.

Muris vel parastri, aliena ganeo nutriti:
Dicenda non est disparata furto:
Si sapis, haec mentem potatio reddidit politam,
Meri nocentis naufragam creando:

V.

Gratia, quam reddis pro furto, non tibi, nec illi
Est grata, fures illa mens perennat:
Vt cupiant vite dominum tetra perire morte.
Qua liberati sunt, genus scelestum:

VI.

Carneades acuit quodam nasturtio cerebrum
Ne vinceretur plumbeus Chrysippo:
Ellebori campis alii passantur, ut sagaces
Queant haberi, nec vorare malas:

VII.

Stultitia domum tu percupis, & Midae sodalis,
Non cernis aures e minus patentes:
Situ vultum accusas, quod sis mutatus eius ouis,
Huic ona reddas, reddet & tibi te:

VIII.

Et tu semper eris, qualem te, stulte, somniabis,
Prior seget te forma grunniemem:

D 2 HILPHOE.

PHOENICIS SENTENTIA INTERLOCUTORIA CONTRA CUCULUM.

I.

ELOQV AR, an sileam? dubius mihi, non adest cupido,
Nec iam facultas omnibus referre
Responsum gerris, maneat sententia ante dicta,
Probanda causa est, non calumniandum.

II.

Espotius culpa, quam commiseratione, dignus,
Coccyx volucrum pestus & venenum:
Quot perimis victu tu pullos, oia mox futura?
Vltos quot atra cade tu trucidas?

III.

Nutrici, an matri, dicam, quod premium rependis?
Ingrate praeda est hac tibi nefanda:
Pradonem lex aqua finit mactare, siue surem,
Si pugnet armis, ledat aut venenis:

IV.

Quod si igitur satis te occumbere contigisset atris,
Cum deuorares oia nocturna,
Non queat hanc quisquam accusare, veneficam re iure
Dictare, quid nunc posse te putabis?

V.

Qui non virus atrox ouis, sed pharmaci medelam
Latro bibisti, dignior cicuta:
Ne crimen regeatur, abi, ne morte praoccuperis,
Inferre noli funus innocenti.

Philomela
descriptio.

TERCA dedit dictis coccyx vbi talibus, astant
Concinnum extemplo dat Philomela melos:
Nempe dato voluit signo monstrare magistram
Harmoniae quartum se retinere locum:

Et sane

Et sane artificis si sit modulatio cantus
Spectanda inter aues posset adeste prior.
Verum haec iudicii non dignoscuntur apertis,
Regnat vbi studiis turba inimica bonis.
Multa canens grata quo ludicis arte fauorem
Occupet, innumeris perstrept ore sonis:
Nunc altam modulata, imam nunc murmure vocem
Edit, vt haud aequent Organa hydraula modos.
Vt Resonet Miro Facilis Soluit Labra cantus?
Vox abitat ad caelos & nemus omne replet.
Adstant mirantes aliae tam grata iuuentae
Munera, quae cupida qualibet aure bibunt.
Praecinuit pueris Ganymedis in aera raptum,
Iupiter in propriam quem tulit actus auem.
Nedum oblita sui casus, linguaeque reseda,
Virginitas, Terei quo spoliata dolo:
Addidit his alias veterum de more fabellas
Aureolas, tempus quas numerare verat.
Tandem propositis voces accommodat aptas
Rebus & est Ionici, Vt, Fa, Sol, orla modis.

IV.

PHILOMELAE QVERELA:

SV persona actoris non indocti, poetae vel Musici:
Argumentum eius est, Chymiam esse fabulosam fabulisque
repletam, falsoque sibi poetarum fabulas, quasi de rebus Chymicis
abditis, nec de moribus aut aliis rebus effictae esse, vt proprias accom-
modare: quemadmodum Natalis in tabularum mythologica explica-
tione aperte fatetur sub Saturno, Iunone & aliis locis, falso ascribi
fabulas Chymiae: Cuius verba sub Vulcano sunt huiusmodi: Nec me
praeterit, illorum, qui torquendis metallis per ignem student, esse opiniones non-
nullas, quas suis vasculis accommodare conantur: Neque enim creditibile est me-
tallorum formas posse per artem inter se converteri. Haec ille: Philomela seu
Lucinia ex mira vocis suauitate agnoscitur, quae a Graecis Philome-
la dicitur quod amet melos: Verno tempore frondescentibus arbo-
rum

D 3 rum

rum ramis dies non saltem 15. vt alij volunt, sed 50. continuos persistit in cantu: Vnica hæc ausu patuo corpufculo paruulique faucibus varios emittit concentus & diuersa cantica, vt nulli musici suis cantilenis, nulli Organistæ aut instrumentales, vllis organorum variationibus aut tiliarum modulis imitari queant: Plinius in huiusmodi uicula descriptione ingenium exercuit, qui legendus: Æstu aucto, aliam habet vocem non modulatam aut variam: mutatur & color: hyeme non cernitur aut non agnoscitur.

I.

O Decus nostri Generis Propago,
Ales Aegypti celebrande terris,
Sine te nidus tuleritve furnus,

Optime Phoenix:

II.

Huc ades, dictis animunque præsens
Verte, res duras propiusque nostras
Cerne, sic carmen tibi sempiterna

Laude dicabo.

III.

Carmen est cura mihi, Sol olympo
Sive descendens radius serenet
Aerem, seu nox regat atra syluas,

Carmina canto.

IV.

Arbores cum iam virides amictus
Et comas vernas, hyeme abdicatis,
Induunt, ramis ego semper hærens

Uibula tollo.

V.

Per nemus lætis sono cantilenis,
Et per umbras cano sera valles,
Quinquies denis vagor at dies cum

Noctibus aquo.

VI. Tempus

VI.

Tempus id charis datur omne Musis,
Quo frui somnis nequeo, nec vlla
Parte momenti dare me quieti,

Tantum amor vrget

VII.

Carminis, nec spe vacua relinquo,
Incubans onis, ea cura mentem
Erigit, fatiisque dat educandos

Pignora nidi.

VIII.

Hiscenatales vbi canto versus,
Voce per gyros varios eundo,
Obstrepat nostris modulibus amaro

Noctua bombo:

IX.

Artis est experta Musicalis,
Nam nec Octauam Diatessaronve,
Nec rudis Quintam Ditonumve nouis
Reddere voce.

X.

Dissonans Carmen mihi sæpe torquet
Semi quinta vel quod ad buc ab omni
Discrepat sensu, rationis ac vi,

Septima iniqua:

XI.

Sic meos cantus vlulando rumpit,
Et sibi totum nemus atque valles
Vendicat retris odiosa, va, va,

Vocibus, Eheu.

XII.

Tristis has odas iterat, fremitque
Sæpius stridens miseris susurrus,
Stentorem dicas, ita reddit alta

Voce boatus.

XIII.

Hinc mihi pectus turnet, inde bellum

Noctua

Noctuae doctis datur à poetis,
Et quibus Musa est generosioris
Inclitus ardor.

XIV.

Ille concentus spoliare nostros,
Nenisque agris solet implicare,
Inde secreti sibi furis instar
Præmia capret.

XV.

Aut velut labro, quia latret ipsa
Omnibus syluis, hominum quietis
Et volucrum pacis ut hostis æquas
Det rea pœnas.

XVI.

NON tulit ulterius cantantem tanta cruento
Accipiter versu funera Lusciniam.
At medio in cursu sic carminis interrupti:

IV.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA PHILOMELAM.

PLVS satis est dictum nunc tibi, summa pater:
Molis es haud magna, sed magne summa vocis,
Sæpe sub imbelli corpore bella latent:
Non hæc verba tuum decorant asperissima sexum,
Haud tibi, militibus sanguine surgit honos.
Ne tamen à dictis nimium discedere cogar,
Ipse tuo fingam carmen inermi pede.

I.

MVSICAE quod te teneat perennem
Cura, quod dulces moduleris hymnos

Nocti-

Noctibus longis iteransque luce,
Cedimus vltro.

II.

At quod in solis Philomela syluis
Errat & cunctas aus vna valles
Temperet, cantus veluti magistra
Vsq̃ue negamus.

III.

*Tu canis scire, fateor, sed altam
Gutturis vocem tenuis reuoluens,
Consonum reddisq̃ue melos, & arte ex-
cellis acuta:

IV.

Noctua sed vis grauior canendo,
Quam Basin docti vocitant, habetur,
Illa vox cantus prior hinc necesse est
Te moderari.

V.

Huic ad nutum mæra, septimamque
Actonos turpes reliquos cauere:
Inde nascetur bona consonansque
Musica triplex.

VI.

Si tibi corâi modus est ouantum
Dorius nec non Ionicus carchinnus
Triflor cura Lydinque fletus
Conuenit ipsi:

VII.

Si tibi Democritus vsqueridet,
Huic flet Heracletus, at vna causa,
Nempe tot casus hominumque cura,
Commouet ambos.

VIII.

Vnus affectus, similis nec ardor.
Fratribus raro remanet duobus,
Ille venandi studio, sed alter
Carminis instat.

E.

IX. Ergo

IX.

Ergo non litis superesse tante
Fomitern cerno, Philomela canter,
Vt poreff, altum modulans, & inum
Noctua canter.

X.

Aut vices vertant simul, hac canorem
Illius sumat, sibi sumat huius,
Ipsa seu mauult, Bafin atque murmur,
Siue Tenorem.

XI.

Sicque cessabit penitus duellum
Musicos inter lepidosque vates,
Cura a mordebit, Philomela, nec te,
Noctua nec te.

IV.

PHOENICIS SENTENTIA ADVER- sus Philomelam.

I.

L I S Poetarum nisi de sonoris
Cantibus non est, vel vter suau
Carminis plectro magis vsus aquas
Mulserit aures.

II.

Hac vbi vestras stimulant iras,
Versuum leni modulo videtur,
Iuris haud nutu, bene mitiganda,
O Philomela.

III.

Non decent tanti volucrum furores
Vt velit propter metricas loquelas
Labis infontem rapida sororem
Morte perire.

IV. Poce

IV.

Poce concordēs vt adesse debent
Musici, sic sint quoque corde, non est
Dissonans vllus tonus ac in ipso
Stramine vita.

V.

Hinc tuas, dico, furias recantes,
Pacē nec bellum tibi praeualere
Iure permittas, nec habet querela
Causa colorem.

C ONTICVERE omnes, voluit succedere Progne
Lusciniaē quam sanguine iuncta soror.
At veruit praegrands auis, melioribus ouis
Edita, quae summum praeripit alta gradum.
Illius illustres ortus agnoscere posses
Corporis ex vultu pulchricomoque statu.
Vertice ptocero vt turbæ supereminet omni
Sic est in mores ingeniosa suos.
Purpuream gerit inde notam: Diadematis instar,
Temporibus canis condecorata comis.
Ordinis obseruans, acieque asperima belli,
Pygmaeos rostri vulnerat ense breues.
Strimoniae dixere Gruem, quia ducet apricum
In capum, aligerosque excubet ante greges.
Hac subito in cumulum, vt sese ceruice videndam
Praeberet longa, turris vt alta, venit.
Vtque suas artes, strictasque ad praelia leges
Ostentaret in vno pede firma stetit,
Vngue tenens lapidem curuo, ceu peruigil hasta,
Duraque militiae sic documenta dedit.
Ingentes animo gestuque exercuit iras,
Quae mox hos rabido protulit ore sonos:

Gruis de-
scriptio.

G R V I S Q V E R I M O N I A ,

SV B nomine actoris, viri nobilis, politici, non ineruditij.
Argumentum: Chemia est finiola & ex bene constituta Repub.
releganda; quia seducit magnates inque discrimen adduci suarum
facultatum:

Est autem Gruis hæc mirabilis natura: Æstate aduenientes tran-
nant æthera trianguli figura: Lapides pedibus librant, tanquam sa-
butrâ, contra vim ventorum: Gerunt bellum cum Pygmæis: Duce[m],
quem sequantur, eligunt, habentque in extremo agmine dispositos,
qui vicissim acclament, ne qua deesse videatur, ac gregem voce con-
tineant: Ex his nonnullæ excubias agunt nocturnas, lapillum pede
sustinentes, qui lassatis somno decidens indiligentiam sono coargu-
at; Cæteræ dormiunt capite subter alam condito, alternis pedibus
insistentes: Per sublime silentio volantes, serenitatem, festinantes
vero tempestatem, prælagiunt: Dicuntur Palamedis aues: quoniam
Palamedes Nauplij filius ex earum ordine tres literas reperisse fertur,
inter quas Ypsilon, quæ & Pythagoræ dicitur: Lucanus, cur Stry-
monia vocentur, innuit, lib. 5. his versibus:

*Strymonia sic gelidum brumia
Pellente relinquunt,
Poturate Nile Grues, &c.*

I.

PVGNARE Iambis non mihi mos, at manus
Conferre præsens hoste cum atrocissimo
Nunquam abnuï, nec in foro, sed Martis
Campis placet micare, ubi ius spiculo
Non queritur lingue volubilis sono.

II.

Nam nostra gens iniuncta sortitudine est,
Non eloquens, nec clara verbis, notior
Factis, regendi, quam sequendi munere
Felicior: sed hoc mihi nil detrabet,
Si Rhetor hic comparcam, te Iudice.

III. Hoc

III.

Hoc vnicum sat ponderis rei daret,
Quod ipsa licet noctua & dicam sero,
Nam magna magnas ausa conderent aues:
Ales Iouis non stringit arma bombyci,
Leoque rana despicit conuitium.

IV.

At noxa Noctua mihi tantum mali
Influxit, ut sit morte vita durior,
Vindicta si non ius suum rigoribus
Summis sequatur, haud civiliter ream,
Sed criminaliter probabo iudici.

V.

Non est diu, quod militari in ordine
Terris remotis nostra gens huc verteret,
Ut assolet, cursum quotannis, & mihi
Ut excubarem, cura noctibus foret,
Quod gnauiter, tenens lapillum, dum gero:

VI.

En omnibus somno sepultis fratribus,
Ipsaque me, clamoribus frequentibus,
Emissa ut orco Erynnis atra, noctua
Bacchatur, horrendo metu nos territans
Hinc prima iacto signa misi pondere.

VII.

Mox corripit cunctas pavor factio agmine,
Nec causa scitur vlla, nil tutum satis
Putamus, errantes sic Euris horridus
Densis tenebris in mare amplum compulsi,
Vix vnde magno exinimus periculo.

VIII.

Post cum dies adesset, omnes irruunt
In me, veluti tanti caput discriminis,
Ut morte multarent, sed illis obtuli,
Me noctua, quæ damna fecerat suo
Clamore, linguam sauce velle demere.

E 3 IX. Hæc

IX.

*Hac impetravi lege vitam supplicans:
Nunc ergo iure vel manu cadat mea
Inuisa strix Eriſque, quæ necem ferit
Armatque fratres in ſuum letho genus,
Hac improbari vix poteſt ſententia.*

*Accipitriſtu
gula noctua
ſaluatur.*

DI X E R A T, & ſtricto miſeram mucrone pe- iuit,
Cui fieri noxam non tulit Accipiter:
Vnguibus præuiſa tenacibus aceri inhærens
Tela retorquendo congerit hæc minas:
Si locus hic pugna, haud Themidi vacat, impiger ad ſum,
Ius vlulæ proprium ſit mihi, bella dabo:
Conſere, quaſo, manus mecum, non me vlla ſuſcitis,
Vt te, forte ſuis obſtupescit auis.
Concurrunt volucres & tanti ſemina belli
Extinguunt, Iudex quemque ſilere iubet.
Promittitque ſuo ſe ſingula pondera rerum
Iudicio, ſumma voluere velle fide:
Iuratum eſt vtrinque, reſcit concordia circo,
Tum Phoenix placidos hoſ dedit ore modos.

V.

PHOENICIS IUDICIALIS RESPENSIO contra Gruem.

I.

COLLO vales & tibiſ, Grus inclyra,
Audace menteque vt vales & corpore,
Sic alta ſectaris, nec eſt quid arduum
Quod non ames ſubire cum periculis,
Hinc bellicus dux iure iuſto diſceris.

II.

Si noctuam ſpectes, nec audent illa ſe tibi

Præ-

*Preſerre, ſed vix comparare, vilior
Quæ viuat vmbroſis locis ne conſpici
Poſſit voluci nobili, ſed non puto
Quod omne ius illi queat negarier.*

III.

*Ergo fruatur ipſa, ſicut & grues
ſæui bonis, ſuo volatu, vocibus,
Hinc non nocere cantu quoque noctua
Eſt viſa veſtro carui, ſitu tuo
Perſunctus eſſes, vt decet te, munere.*

IV.

*Nam ſi ſopor non occuparet interitum
Temet grægi ducem, fuiſſes & vigil,
Non credo, quod ob noctua cantus, metu
Sic concidiſſes, nec petram delabier
Tum contigiſſet vitro, ſic cauſam vides.*

V.

*En ſomnus ille cernitur tuus mali
Tanti caput, non illa, quæ ſomnum fugas
Te reddidit, cui dux vacabas, muneri:
Huic gratiam debebis ergo, non necem,
Cum te tuosque perdiſſet proditor.*

VI.

*Expergefecit illa te, fratres tuos
Tu mole iacta, pectus occupat pauor
Simul volucrum, tu timoris huius es
Præcentor: at quod Eurys obruit mari,
Non accidiſſet, ſi vigil dux ſederas.*

VII.

*Tu gratiam mundi reſers iam noctua,
Quod illa te ſopore liberauerit,
Quam vir cani quondam fideli contulit,
Qui morſibus draconem triuit horridum,
Cunis iacenti puſſoni vt parceret.*

VIII.

*Romana gens ſed anſeripus gratia
Dicant olim gingrienti, mania*

Cantus

*Cum gallus hostis obtineret, huic cibos
Nepotibusque eius sacrandi perperim,
Hanc non minore conferes huic gratiam:*

HÆc anceps est visa diu sententia vulgo,
Pro nece quod gratum noctua ferret opus.
Verum tanta fuit miris sagundia dictis
Iudicis, vt quis non hiscere posset hilum:

Ergo abiit pedibus lentis aus ore minax Grus

Cuius init Progne, huc vsque morata, locum.

Nigra quidem, sed pulchra fuit, pexisque capillis

Fœmina prælonga conspicienda toga.

Bombycinis veluti manicis leuis vteitur alis,

Purpurei maculas palla cruoris habet.

Syrma trahit testudineo prænobile passu,

Illius omnis Ity m vox sonat, omnis Ity m:

Omnis Ity m querulis lux illam sæpe vocantem

Audit carminibus, nox velat omnis, Ity m:

Prima domus docuit laquearia figere tignis

Mortales & quod sint linienda luto.

Rhetoricen Progne, veluti Philomela Poesin

Exprimit antiquis, sed magis illa loquax:

Sirque loquax, tamen est tolerabilis indole morum,

Coniugij castam scit retinere fidem,

Oeconomæ exemplar, congestis educat elcis

Fœtus gnaua suos dum volat & reuolat.

Vix vnquam lassata laboribus irrequietis,

Hæc ait:

VI.

HIRVNDINIS QVERELA.

SVb nomine actoris ex vulgo indocti, iudicio carentis & leuitate
animi præualentis:

Argumentum.

Argumentum cuius est, Chemiam esse odio habenda & falsariam:
quia vigiliis exhaurit hominum corpora, & promittit lapidem, quem
tamen subtrahit falsis vel difficilimis intellectu processibus. aut libris,
nec non Medicinam vniuersalem, quasi chelidoniam, quam similiter
abscondit.

Hirundines sunt auiculæ loquacissimæ & garrulæ, quæ præter natu-
ram caterarum auium auersæ coeunt: Constructos luto nidos strama-
mento roborant: Inopia luti puluerem aqua pennis madefactum
spargunt: Nidum mollibus floccis & culmis consternunt. Quinque
numero pariunt, quos magna nutritia æquitate: Nam portionem
singulis alternant & distribuunt, habita ætatis ratione: Incipiunt e-
nim à primo sensim ex ordine continuantes ad minimum natu: Si vi-
derint pullos suos non sat molliter iacere, lanam ab ouium dorso ex-
erunt & iacentibus substernunt: Quin etiam excæcatis herba qua-
dam ab ipsis Chelidonia dicta & inuenta visum restitunt, erutis et-
iam, vt narrat, oculis: Pallorum excrementa magna munditia ege-
runt: Bis anno pariunt, vere & autumno: Ex volucribus indociles
sunt hirundines, vnde proverbiū: *indocilis hirundine*, aut *mure*, qui
ex terrestribus indocilis est: Quidam, vt & Volaterianus, hirundine
visi sunt pro nuncia belli, quæ eam mittebant amicis, in nidum pristini-
um redire solitam cum literis anæxis: Alij, vt Rex Daniæ & Sue-
ciæ, ad incendendas obsefforum ædes, captas hirundines alligatis in-
censis funiculis dimiserunt, quo strategemate victores euaserunt.
Hybernus mensibus discedunt hirundines, latentque vel sub aquis,
quasi mortuæ, vel aliis latibulis, & oriuntur ante delphini ortum, seu
primo vere, cuius sunt nuncia: Pythagoræ dictum est, *hirundinem
sub tectum ne recipias*, hoc est garrulo non conuiuendum esse.

— Inter aues fert & hirundo locum:

Cessi, vt amica grui, sed sic vt cedere nolim.

Causa, qua nemo me superare potest:

Regia sum Progne, quamvis non coniuge felix,

Si mihi dat verum fabula prisca genus.

Ast elegis alias opus est, emergere vulgo

Quo potero, vnde nos nunc ego sumo pedes.

F

I. Non

I.

NON vna est species mihi querenti
O Phoenix generose dux volucrum,
Sed triplex venit indicanda litis
Nostra causa, rogo, benignus adfuit.

II.

Est in more situm, velut docet res,
Nobis indomum caui caminis
Aut rectis hominum parare nidos,
Et suspendere proprios penates:

III.

Vt bis quolibet educemus anno
Pullos, tanta vigens hirundinum spes:
Et desiderium manet futura
Gentis ac lepidorum amor nepotum.

IV.

Sic ouis vbi nuper incubassem
Et foetus mihi diligente cura
Nutrisssem, variis modis molestat
Illos noctua, maceratque penam.

V.

Nam vicina cauis adest tenebris
Horrendum ingeminans quater boatum:
Sape terque iterat fremente voce,
Natos vnde quies relinquit agros.

VI.

Succus defuit, ab gregi misello
Artusque occupat inae lenta tabes:
Tantum noctua dat mali, sed audi.
Vltra quid mihi contigit querenti.

VII.

Autumno hoc ineunte, cum secunda
Nutricatio proles est, lapillum
Flauentis dederam coloris vni,
Ex pullis preciosorem amato.

1. Pars quae
rela.

2. Pars quae
rela.

Hic

VIII.

Hic virtutis erat potentioris,
Vt morbos hominum maligniores
Pellat corpore, detque sanitatem,
Viresque innumeras habens medendi.

IX.

Nam quid venter hirundinis recondat
Scriptorum tibi plurimi recensent,
Et non temporis huius est locive
Reuelare, dies docebit ipsa.

X.

Hunc ergo lapidem, velut paratum
Thesaurum bene passidens tegebam,
Verum perditus est meo dolore
Sic in delitiis repositus ille.

XI.

Eheu, quam preciosa gemma nobis
Est amissa, quid ergo non putemus
Vicinam mihi noctuam abstulisse,
Cum nemo adfuerit domo, nisi illae

XII.

Tertium facinus recorder & nunc,
Herbam quod Chelidoniam vocatam,
Qua visus aciem reduco pulvis
Caecis stercore, sola sustulit fur.

XIII.

Hic terna modus est mea querele,
Quam, iudex bone, spes clientum, & vnum
Quo tendat miseranda turba, Asylum,
Imis sensibus intime reuoluas.

XIV.

Ad primam, rogo ter quaterque, noxam
Vt pellatur ab Vrbe sicut exul,
Ac deserta locis fremat remotis,
Si vita modo digna sit fruiſci.

3. Pars quae
rela.

F

XV. Al-

XV.

*Alterum sed enim valoris huius
Est damnum, ut superesse non potest
Vivis, aetheraeque luci vesci,
His causis scelus adde terriatum.*

XVI.

*Ergo mortis erit truci reatu
Non indigna, licet prior nec esset,
Quod toti nocet illa Civitati,
Sic inuisa homini, velut volucris.*

IAMQUE iterum consultus adest in iure Clienti
Accipiter, dictis dicta deditque datis.

VI.

**ACCIPITRIS REPLICA, ADVOCATI PRO
Noctua contra Hirundi-
nem.**

QUID veteres, inquit, renouas odiosa querelas,
Insontem nugis cur inimica premis?
Tu liceat tectis rentes supponere nidum,
Non tamen hinc quicquam iuris in vrbe tenes,
Tu laceras aures hominum, damno sa quieti,
Excacasque oculos, testis erit Tobias.
Tu saepe incendis celsis cum turribus sedes,
Orbe sub Arctoo rex mihi testis adest.
Proditor hinc audis, hinc exitiosa venenis,
Hinc tibi Pythagoras non dat in vrbe locum.
Ergo tua, alterius ne demas, asserere iura,
Inuidia est, quae te non finit esse probam.
Sic memor irarum furis percussus & astu,
Quod responsa grui nulla dedisset, ait:

*At nunc aqua tuo deducam carmina filo,
Hic tibi praeursor sermo sit, atque refert:*

I.

PRI MAE nullus adest color querela,
Quod noctu soboli quies negetur
Noctuae gemitu, nocens gemendo
Vix quisquam reperitur, absque probis.

II.

*Vt tu luce volas, ita hac in ymbria,
Tu trufas, neque vox quiescit vnquam,
Parcius amen illa cantat, Elen,
Hac noctu silcat, die filetu.*

III.

*Nec calumnia quid probat secunda:
Si tanti precij fuit lapillus
Pulorum stomachis, ibi requires
Intestina modo notes aruspex.*

IV.

*Sifas est tibi sic imaginari,
Pulli non lapidem tenent, tenebit
Ergo noctua, sic retorqueo astum,
Petram hac non habet, ergo tute habebis.*

V.

*Moc anti-strephon ecce indicabit,
Quod nec tertia lis sit aqua furti:
Si crescit chedonium per agros,
Cur stulte tibi proprium dicabis?*

VI.

*Aut si sit generosior ortus
Et cen calica dona dicta, radix,
Non hac sepius omnibus virescit,
Hortis florida sed rubet sophorum.*

VII.

Ergo nil superest, nisi ut recedas

Et posthac reprimas dicacitatem:
Nam si dicere cuique, quod lubet re,
Vis, quæ non lubet, audies ab illo.

VI.

PHOENICIS SENTENTIA ADVER-
sus hirundinem interloquendo
lata.

I.

HAE C, Iudex ait, ante iudicata
Lis est, nominibus licet sit impar,
Cum sententia talibus querelis,
Hisque à me simili rei dabitur.

II.

Non solus medicis, Platone teste,
Est Respublica ciuitasve firma.
Nam sunt munia multa, non hirundo,
Sed & noctua quarit Vrbe victum.

III.

Hæc mures capit arte, at illa muscas:
Si spectemus, homo inde plus habebit
Commodi, minus hinc: quod ad lapillum,
Herbamque attinet, hoc calumniaris.

IV.

Nam præsumitur omnis esse non fur,
Ni non streetur & esse comprobetur,
Quod nondum, nisi perperam dedisti
Effectum, meliore mente præstes.

Descriptio
Ardeæ.

INDE nouans iras & acerbam pectore litem
Ardea præ reliquis conspicienda venit.
Nominè quæ dicta est ita, summâs ardua nubes
Ardeat ex cælo quod superare pede.

VII. QVE-

VII.

ARDEÆ QVERELA.

SVæ nomine actoris negotiis aliis ad victum spectantibus præoc-
cupati:

Argumentum eius est, Chemiam omnes, qui illi impendunt ope-
ram, pauperes reddere, ostensa spe quasi aureorum montium aut
immenfarum opum, quæ tamen sit umbra leuior & inanior: Ideoq;
Chemiam fugiendam fore & penitus pessumdandam.

Est autem ardea auis magna ita dicta, quod in sublimi volet, vn-
de à Falcone deicitur in terram, cuius alas excremento emissio in-
niscat: Ad vada stagnorum & fluminum, cum natare nequeat, (quia
palmipedes non habeat) pisculos captat. Lucanus lib. 5.

Quoque ausa volare

Ardea sublimis penna confisa natanti.

Mirum est, quod aiunt, pisces illius annatare pedibus, quasi horum
dulcedine aut magnetica vi attractos, quos deuoret.

ARBITER, illa inquit, non longa exordia ducam,
Noctua sepe mihi fraude nociua fuit,
Oborur innumeris, quas nunc proferre, querelis,
Nec locus hic patitur, nec brevis hora finit.
Sed lubet hic vnum saltem depromere casum,
Affecit quo me bellua tanta dolo.

I.

ANNVA nunc peregit
Signa Phœbus, si meminì, forte quod ante ripas
Expaciabar vndis,
Et dabam gratis operam piscibus ingerendis.

II.

Tum mihi magna pressa est
Bræda rostro, dira fames viscera cum tenerat,
Lubrica, credo, tinca
Flexuosa anguilla ve erat, quam subito vorare.

III. Dum:

III.

Dum volui, videbam
Plena postquam luna micabat radiis per vndas
Virginis instat era
Hinc amor forma subit, mox ubi tam decora

IV.

Oscula ferre nitior
Nullibi sed puerbra Venus visa mihi est, per auras
Forte fugata vanas,
Interim magno strepitu noctua proxima vltimo

V.

Personit volando,
Inde piscis decidit & forma abiit puella:
Sic spoliata prada
Atque amoris delitit, spe pertique cuncta:

VI.

An scelus hoc nefandum
Noctua non insidiis sic nocua imputabo,
Non mihi nunc abibit
Latro, nec non fur, facinus morte sed expiandum est:

VII.

Aut mihi reddat ore
Sustulit quicquid precij, reddat amanti amores.

Dixerat: Accipiter dictis ita contulit æquis:

VII.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA ARDEAM.

ARDEA, crede mihi, est ardua cura tibi.
Res diuersa fuit, nisi peragenda nec vno,
Postquam ventre famas, corde moratur amor.
Non potes huic, & ei puncto succurrere in vno,
Ille oculis caret, his sed stimulat amor.

Aut

Aut eat affectus vel edendi pectore cura,
Elige, cui dicas, tu mihi prada places.
Vt pedibus tracti fuerant, tua pabula pisces,
Sic oculis captus, quo caperetur, amor.
Ipsa tibi damnum, veluti tibi prada fuisti,
Tu pisces, tua sed pectora cepit amor.
Hunc desiderio cupidaque ut mente foueres
Ore lubens escam demis & oscula rapis.
Stultia, quid ingenuos vultus perquiris in vnda?
Non fuit hic Siren, nec speciosa Venus.
Sola sed in pleno Luna tibi lumine visa est
Noctua, pressa odiis sic odiosa tuis.
Illa tibi placitam submisit corporis vmbra,
Sit tantum vmbra valet, quid queat ipsa, vider.
At lyra si placeat, dictis tua dicta refuto,
Carmina carminibus, queis simul orsus ait:

I.

IMPIA quim videris,
Filiam quod depereas, cuius aues parentem
Morte premi nefanda:
Noctua captans specimen cœca adamas tenebris,

II.

Hancque perire cogis,
Non sacrum tractare decet te generum hocce more:
Nil quod erat, cupisti,
Quodque erat, liquisti in aquis, cœu canis ille carnem,

III.

Fabula quem recenser.
Gemma sed solatia præfer preciosa, dono
Quam dederat volucris
Aucupis sic: Crede parum, qua tua sunt, teneto,

IV.

Quæ periere, linque:
Vultui ficto sub aquis cur cito credidisti?
Cur tua perdidisti
Ore aperto pabula? cur perditum vtrumque daster?

G

V. Noctua

V.

Noctua labis experta
 Vltro quod concesserat, vltro repetit, relinquens
 Nil tibi, quod sonorum
 Edidit murmur, nihil hoc est nisi motus aura:

VI.

Cur rogo, non patentem,
 Sicut vndam tu premis, hac aera verberaret?
 Ergo molesta cesses
 Fraudibus charam querulis ladere consobrinam.

VII.

PHOENICIS IUDICIS SENTENTIA aduersus Ardeam,

I.

IUDICIS aequioris
 Est, ait Phenix, rigidis legibus haud abuti
 Sed reperire iusti
 Non in hanc partem, nec in illam aequilibrem bilancem.

II.

Sic mihi iam recurrit
 Quamque vestrum posse suo iure frui integrato,
 Ardea si capeffat
 Ante quas vndas tenuisti, solitamque predam,

III.

Noctuaque inestet vltimo
 Luna dum splendet, referens sui micantem
 Aequore, vt ante, formam:
 Stulta tum longum poteris vultibus eius vix

IV.

Spe, sine re perenni:
 Sic tamen ne noctua sit seruitio ligata,
 Fasque sit illi abire,
 Virgo si qua tum superest, iure tibi dicanda.

Hæc ubi fatus, erant non longa silentia facta,
 Psittacus humonos cum dedit ore sonos:

Psittaci.

VIII.

PSITTACI QVERELA:

SV nomine auctoris, viri alias docti & in reliquis artibus & scientiis satis eruditi, licet cum vulgo hac parte consentientis.

Cuius argumentum est: Quod studium Chemiæ auocet animum à magis vtilibus & frugiferis scientiis, quales sunt Medicina, Iurisprudentia aut aliæ de pane lucrando: Cum econtra Chemica ars sit sterilis & inanis, deliramentis phantasticorum hominum plena, quæ eam ad otiosorum ingenia exercenda, cupiditatemque magna spe auti proposita explendam, manuum labore & sumptuum temporisque interpositione, inuentam & introductam voluerunt.

Psittaci natura & docilitas satis cuique nota est, nec eget descriptione aliqua.

NOBILE Iustitia columen, pulcherrime Phenix,
 Quo refero, Iudex, questibus æquus ades:
 Noctua crudeli quo me terribima damno
 Laferit, hoc nequeo non memorare loco.

PRÆTERIERE suis aliquot iam mensibus anni
 Cum viridis vernaret adhuc mihi flosculus ævi,
 Balbuties linguamque rudis nulla arte politam
 Obregeres, nilque ipse loqui, nisi barbaræ possem
 Verba sono, voluerum liluæstri more serarum:
 Tunc dominus docuit me prima Elementa loquela
 Teutonica, iam forte sonis propriis, P APAGELA,
 Terque quaterque dedi letam, mea nomina, vocem:
 Vnde cibos mihi nectarios, dulcemque ministrans
 Ambrosiam, sit praco mea tam pracois artis:
 Omnibus ex æquo meritis & iure videbar
 Gravior, inconstans sed enim fortuna recessit:
 Nostro namque malo noctuque diuque propinquos
 Accelerare gradus tentauit noctua strigis

In morem nocua, tantoque inuidit honori:
Hui, Hui saepe vocans, hui, hui, sonat & sonat hui, hui,
Bubo velut sola feralis dat arbore carmen.

Hoc ego dum sub mente noto, mecumque reuoluo
Sapius ipse sonans, hui, hui, castigor & omni
Dimenso speltior, vinoso dulcibus rura
Saccharis, que epulista nati mihi noctua damno est.

Hec sub corde sedet, postique iniuria panam,
Panam dico, grauem, que sit bene consona sacris,
Ciuii ut pereat, si detur viuere, morte:
Exul perperuos vrbe exportetur in annos,
Deserti que vlulare locis ut pergat, & artes
Ne doceat male sana suas, grata, que loquelas
Dedocet gentes autiue hominum ministras.
Hec, inquit, priuata meo sub pectore cura
Est concocta diu, sed enim nunc agmine sacro,
Ceu fluius superat, furiosave flamma reuiuuit.

Psittacus hic dans verba modis, velut ipse Tribunus
Plebis haberetur, vulgi precordia mouit,
Sopitas odii sic postquam exasperat iras
Bile tu mente nouis: fremitusque furor que sequuntur
Est omnis populi placido velut aequore venti
Exurgunt, feruntque salis spumantia fluctu
Littora, sideribus se aquat praefractus aque mons,
Claustraque aperta folique salique immans biatus
Conspiciuntur, & ingens gurgite voluitur vnda:

Haud aliter stimulante furit plebs tota magistro.
Aster aut arato pacata silentia scepro
Persuadet blandis monitis, iubet atque seueris,
Ut parere velint, & si quis cedere noluit,
Nomina det, ceteri seque alieni ab illo:
Hac iterum redit arte salus, paxque alma corona:
Noctiuage sed enim tutor mox astat & insit:

VIII. ACCI-

VIII.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA
Psittacum.

Magnanimi dux magne gregis, generose volucrum
Arbiter, humane, doctus velut hystris, vocis
Exagitauit aues mimisque mimisque nefandis
Ille Lycambe furiosior vique cothurno
Baccharis fuit, & nulla ratione Theatrum,
Conciliumque sacrum memores commouit ad iras.

At virtus tuapromicuit, ceu semper, in illo,
Ne quid agat rabies transuersum sacra, tumultu.
Vix est illa meis dignanda calumnia dictis,
Ne tamen ipse sua Parastus se offerat arte,
Pauca habeat responsa, dedit natura volucris
Cuique sonum, quem voce canat Philomela decenti
Ore melos modulatur, at ater terque quaterque
Crocitat coruus, gongrit saepe improbus anser,
Noctua sic vlulat, nec abest sua gratia cantu:
Soluta humanas imitatur Psittacus artes,
Ingenii venter quas largitor edocet illum:
His indulget inops mentis, neque noscere promptum,
Quid sonet, aut quodcunque rei discrimen habendum:
Quin: quod & alterius sumat simulacra volueris
Omnigeno cantu, gallina cacabat instar,
Mox, ut anas, queritur, grunnitque ut amica luto sus,
Hinnit ut acer equus, teneros balatibus agnos
Mentitur, ridetque ut homo (ha, ha, ha) datque cachinnos:
Ergo quid est cause, cur non hos ante tribunal
Psittacus adducat, quorum cum vocibus edit
Carmina multiloquo non intellecta tenore?
Sic idem repetens V lule modulamina fur est
Esplagii dignus (non est res parua) reatus:
Nam si non fas est alienis nomina libris,
Carminibusque suo nec Marte, nec arte paratis
Indere, seque authorem operis presigere tantis

G 3 Psitta-

*P*ſittacus humanas cur audeat edere voces,
Cur aliena ſua veluti ſua carmina lingua
Cantat & à cunctis transfert animalibus illa?
Cur (de quo modo liſ agit) cen noctua clamat
Hui hui? reddat ei proprios prador honores,
Obſeruetque ſuos, hac eſt moderatio iuris.

TALIBVS applauſum dictis fuit & ſimul inſit,
luſtitia cui cura, animo fortiſſimus Heros.

VIII,

PHOENICIS SENTENTIA CONTRA Pſittacum.

PSITTACE, nunc audita tua eſt mens auribus aequi,
Hac ſed iniqua mihi nimium, unumque videtur
Dura, quod ob cantus, quos tu tibi ſumis ab illa
Exulet, atque omni ſpolietur noctua caru:
Non plēdenda tua venit hac innoxia pena:
Ergo ſiſte gradum, metamque impone furori
Litū & ad pacem reliquis pietate volucres
Inuita, exemploque inuua, monitisque benignis,
Sic tua perpetuos ſe gloria mittet in annos
Gratus erisque homini, gratus mihi, gratus amicis,
Et cui cuncta, Deo, cedunt animalia, gratus.

Monedula.

HIS dictis vbi finis erat, ſimul inſtat, vt adſit
Exoneretque graues, quæ preſſa Monedula quaſtus:
Illa ſtat & crimen tacita ſub mente volutat,
Cuius agat queribunda ream, damnetque nocentem:
Tandem voce minax, geſtuque dicacula rumpit
Talibus illa diu non facta ſilentia verbis:

IX.

MONEDVLÆ Querela contra noctuam ſub nomine actoris a-
uari, qui paululum ſumptus olim in Chemicas operationes, ſed
frustra, contulerit.

Argumen-

Argumentum eſt: Chemiam furi non abuſilem, cum ſuretur om-
nes impenſas, labores & ætatem hominis, nec quicquam illi repen-
dat, niſi cineres, triſtitiā & ſturdorem dentium.

Eſt autem monedula auis auri & argenti furaciſſima, vnde nomen
trahit à moneta, quam impenſe amet: ſermonem quoque humanum
quandoque addiſcit, ſi linguæ eius ſoluatur vinculum.

OPTIME Phanix,
Arbiter aequi,
Pacis amator,
Litū & oſor,
Non ego rixas
Nitor inanes
Tendere contra
Noctuam, vt hoſtem,
Nec mihi verbi
Crimina cura:
Grandia furti
Facta reuoluo,
Non rea tricas
Quiſquiliasſe,
Siue lapillos
Abſtulit villos,
Illa monetas
Sed mihi charas,
Quas hominum arcis
Euacuafſem
Et poſuiſſem
Conſcia nido,
Surripuit clam.
Namque ego poſquam
Terga dediſſem
Aedibus vitro,
Illa volatu
Approperauit,
Et tulit aſte
Splendida tanta

Dumera

Munera Gaza.
Ista nea sit
Summa querela:
Hinc peto summis
Optoque votis,
Reddat vt ara,
Dignaque capiet
Præmia pona:
Sic ait, Eheu,
Et gemit auri
Pondera adempti,
Et lachrymarum
Flumina fundit,
Et simul alis
Pectora plangit.

IX.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA Monedulam.

ACCIPITER pro inuere responsa paratus
Reddere, cum linguis est tibi rixa refert:
Lingua nihil, nisi verba valet, modulosque sonoros
Plectere, si mala sit dat mare lingua mali.
Illa ciere potest homines ad prælia iustos,
Hanc scit adulator dissimulare dolis:
Proditor hanc nouit factis scelerare nefandis,
In noxam alterius sepius illa ruit.
Sic quoque fallendi tibi docta, Monedula, lingua est,
Digna equidem rana vincula quam arcta ligent.
Aut hominum cura si forte nouacula dempsit
Hoc vitium, vt totum fauce scidisset onus.
Verum vt digna suis resonet vox vocibus, Echo
Carmina, quo dederas, reddet amica metro.

Mira

MIRA videtur
Res & iniqua,
Quod rea furti,
Teste vel ipsa,
Audeat atrox
Spargere tantum
Crimen in illam,
Que sit ab omni
Labe remota:
Queque sit insons,
Nesciaque ausi
Tam scelerati,
Vidua nec villo
Teste probato.
Tu modo sassa es
Aera quod arcis
Dempta tulisti,
Hoc cine furtum est
Luce diei
Clarius ipsa?
Ergo probabis
Perfida, quod te
Hoc spoliare
Noctua furto:
Si foret actum
Hoc, licet haud sit,
Quid tibi frontis
E, et, iniquo,
Que tua non sunt,
Poscere iure?
Que meliore
Legerequiret
A te alienus,
Quem spoliasti.

H

IX. PHOE.

PHOENICIS SENTENTIA IN Monedulam.

PARCIVS, inquit.

Arbiter, illa

Obicienda

Sint ab utraque

Parte in utramque.

Namque fatebor,

Iure rigente

Es cruce digna,

Furta moneta,

Que modo fassa es,

Noctua contra

Nullius ausi,

Nec rea furti

Teste ligata

Libera abibit.

HIS dictis suffusa pudore Monedula retro
Cedit, & aersos corripit inde gradus.

Protinus illius sequitur vestigia Corui,

Si senio dandus forte sit ordo, prior.

At quia rusticitas illi, moresque protorni,

Esse queat reliquis vltimus inter aues.

Rusticus at liceat possit, vilique videri,

Sæpe hominum voces lingua iterare solet.

Doctrinæque capax Augustos ipse salutans.

Olim Romana notus in Vrbe fuit.

SALVE AVGVSTE, sonans, dominos cum voce bearet.

Indolis & nunc non immemor huius ait:

X. CORVI

CORVI QVERELA

CONTRA noctuam sub persona actoris ex vulgo inerediti & iudicio indiscreti, qui experientia suæ longæ multum tribuat.

Argumentum est: Si Chemia Lapidem Philosophicum vel tincturam aurificam vnquam produxisset, iam pridem ad aures & oculos hominum in mundo versantium peruenisset: quod cum neutiquam factum sit, nil nisi fabula est, quicquid de eo narratur.

Corui humanam imitantur vocem: Vnde & in historiis Romanorum legimus, fuisse coruum, qui Romanum populum nominatim salutaret, maxime Germanicum & Drusum Cæsares: propterea Martialis coruum salutatorē vocat: In cibi & escæ penuria parentes senio confecti pullos concerpunt: Hinc adagium, Mali corui, malum ouum: Ore coeunt corui: Inauspicarum præfagium afferunt, cum glutiunt vocem, velut strangulati:

In sequenti narratione corui, ouum inuentum materia Philosophica est, pullus inde exclusus, ipse Phoenix, qui arbiter, hoc est Tinctura Philosophica, Noctua, quæ exclusit, Chemia.

PENNIGER I generis decus ô iustissime iudex,

Sic mihi fas serie res memorare sua.

Mira dabo, sed vera, modo cognoscere cura

Sit, mea simplicitas qua monitura feret.

Tota velut dubio pendens examine causa

Acta sit & primo quomodo fonte fluat:

Hic erit haud parui precium narrare laboris,

Omnis vt in promptu constet origo mali.

Nos, bene si memini, fuimus quandoque volucres

Quattuor vnanimi mente locoque pares.

Ipse ego longæus senio, reliquisque verendus,

Pica loquax, & qui garrula verba sonat:

Anser & insignis merito selsique dicatus

Vinicolis, qua nunc Martiniانا vocant.

Fortè per umbrosam, tam sole vrentem Leonem,

Cepimus ægra æstu, frigora grata nimis.

H 2

Pars

Pars in gramineis lustris letissima Tempus,
 Cantando arboribus pars operosa fuit.
 Ecce valens lingue donis, celerique volatu
 Garrulus, ouum ingens tollere gessit humo:
 Miratur precium, miratur pondus & albi
 Corticis haud visam suspexit ante nuem.
 Cuius ausu foret, ignotum est, in scriptio visa
 Magni aliquid certis insinuare notis:
 Accurrunt volucres, oui ac mirabilis artem,
 Cuius erat testis ista litura, legunt:
 MATER ADHVC VIRGO MIHI, CONCVBITVS PATER EXPERS,
 SIT REGINA AVIS, HINC QVAE SOBOLEM EDIDERIT.
 Obstupere, pavor cunctisque pro ora cucurrit,
 Exhorrent, plumis & tumuere suis.
 Garrulus insonuit strepitu, crebrumque caccinnum
 Edidit (ha) tanta pro nouitate rei.
 Et, videamus, ait, quae sit Regina futura,
 Quilibet hoc ouum more suo foneat.
 Ipse ego primus ero, vobisque exempla relinquam,
 Sic retulit, nidos composuitque suos.
 Nec mora, mirifico ingenio sublimis & arte
 Ouum, qua porruit, sedulitate fouet.
 Verum longa aliis multi fastidiosa mensis.
 Dum praebent, nec quid spes daret ampla rei:
 Impatiens tum Eica more, quin traditis, inquit,
 Hoc mihi Regine nomen & omen inest:
 Ipsa ego sum, humanos agris comitata labores
 Sapius & satus, qua venit arte, scio:
 Dumque ait haec, ouum petiit, vique intulit acri
 Arboris in positos fronde viuentis lares.
 Incubuit quae dies multas atque improba noctes:
 Non tamen euentus res dedit illa bonos.
 Omnis enim periit cura labor, omnis inanis
 Temporis impensa est nocte dieque mora.
 Res est visa diu naturae aduersa, diuque
 Quaestio per sylvas haec agitata fuit.

Anne

Anne potens ouum, viuoque calore repletum
 Hoc ausu, anne ausibus contulit illud Eris?
 Praebet ut magna discordia semina litis,
 Et sit apud volucres insidiosa lues.
 Interea vicit vulgi sententia, quod sit
 Res ea adhuc aliis experienda modis:
 Non vni referunt, nec erit tradenda duobus
 Sola fides, quam oculus plura vident oculi:
 Ordine per totam res est tentanda cohortem,
 Quelibet ingenio incubet vasa sua.
 Omnibus in sacro vota haec placere senatu,
 Coruus ego tantas sustinuique vices:
 Anser idem post me tentauit sedulus onis
 Qui solet excubiis experimenta dare.
 Fovinus hoc nidus vigilans per tempora menses
 Vnius, autumnus dumque abiere duo:
 At nihil effectum nobis est omnibus, omnis
 In vanum rediit cura simulque labor.
 Harebant animis volucres labentibus, ouo
 Et tendi insidias mente sagace putant.
 Tandem Palladis huc missa volauit Athenis:
 Noctua pennigero perniciosa gregi.
 Haec risu lusque diu iactatur amaro
 Lucis fuga, infestis impetiturque iocis.
 Impositumque illi, ut cupiat Regina volucrum
 Magna saluari, semper & esse, choro:
 Si modo felicem queat hoc educere pullum
 Ouo, Palladia non ausu arte rudis.
 Singula ne morer, his fuerim dicteria verbis
 Quae data salsa bonis. Noctua inissa subit:
 Dumque fouet, iusto speratum tempore, serum
 Edidit, heu quantum tunc pavor egit aues!
 Reginam hanc nullo dignantur vocis honore:
 Dicere, mox ira est ira nouata vetus.
 Pullus at exclusus tali volat aliger ouo,
 Vixit & ex isto non fuit ille die.

H 3 Purpu-

Purpureum plumis fertur monstrasse colorem,
 Ex auro solidos & tenuisse pedes.
 Rostrum, ut forma sonat, flauo resplenduit auro,
 Et nisi fida subest fabula, colla rofis.
 Hunc autem similes sibi posse excludere factus,
 Et speciem natis continuare suam.
 At, cui sepe solet, forte est iactanti a vero
 Maior & his addit credula multa fides.
 Explorare licet tantum, hac occasio rixæ
 Prima fuit, dictas que stimulauit aues.
 Nunc ego, quos contra possum deponere versus,
 More meo, solida cum ratione canam.
 Inde frenens rabie, singultuque ora resolut
 Orsus cocritu terque quaterque dato:

I.

CREBRO noctua sibilò
 Est & digna graui pectoris impetu!
 Quod regina velit cani
 Præcox nobilium vocibus alitum.

II.

Ceu, si diis placer, ingeni
 Raraque artis opus nixa sit arduum,
 Fatum nempe volatilem,
 Qui mira valeat corporis iudole,

III.

Plumarumque coloribus:
 Coruo qui niueo rarior orbesit:
 Nugas res ea contregit!
 Non est, crede mihi, talis aui solo

IV.

Non vndis, nec in ære:
 Quicquid dicitur est nil nisi fabula:
 Nam si viueret, Indis
 Aegypti aut Arabum fertilibus iugis,

V.

Terrasæ Antipodum procul,
 Oras aut alias incoleret, maris

Aut

Aut disuncta sit insulis,
 Cur non huic generi innotuerit meo?

VI.

Cui longæua dies dedit
 Obseruare, quod est, experientia
 Nec quantum liquit mihi
 Explorare, fuit visa, volatibus

VII.

Integrum liceat solum
 Perlustrasse aui, que volucrum modo
 Dictam viderit locis:
 Ergo noctua nil edidit improba

VIII.

Quo capet sibi gloriam,
 Regina aut titulos, sed pereat suis
 Fumis, quos male vendidit:
 Talis magnanimum dux decet haud gregem.

DIXERAT, hæc contra, Iudex mandabat ut instet
 Accipiter, si quid, quod rea dicat, haberet

X.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA querelam Corui.

ILLE, mihi postquam sit facta potentia sandis,
 Opto sit ut verax Coruus ut actor, ait:
 Non dubito, tua quin, Index iustissime, more.
 Ausis Alexandri, danda sit vna rea.

L.

NON mirum mihi contigit
 Ouum propter aues quod modo litigenti,
 Oui cortice prodit
 Quan non extiterat femina pulchrior

II.

Ledes que soboles fuit:
 Hanc propter, velut est scripta libris fides,

Armis

Armis Gracia perdidit
Troianorum vt opes, mania sic solo

III.

Aequans, fecit vbi inclytum,
Vt sit campus inops, qua stetit Ilium:
Ergo quicquid adest modo
Dictum de volucris, noctua quam dedit,

IV.

Ex ovo, reliquis nihil
Excludentibus, est nil nisi veritas,
Contra quam nequeat chorus
Tum praesens auium mente resistere:

V.

Multis namque fidelibus
Ales visus erat tum, liceat fuga
Exemplo abdiderit caput:
Quod coruus miseris vocibus obstrapat,

VI.

Et se nil capere aserat,
Nec vidisse alios, arguit illius
In tantis hebetudinem:
Quid multis? vbi quis perneget hoc, quod est,

VII.

Quod non viderit, impudens
Testis nil reprobat, quam sibi nescium
Pectus nilque scientibus:
Non doctrina venit vera negantibus.

X.

PHOENICIS INTERLOCVTORIA SENTEN- tia contra Coruum lata.

I.

O Corue, es nimium rudis,
Qui quo bella seras inuida noctua,
Sensus detrahis omnibus:
Caci de variis acre coloribus

II. Non

II.

Non est iudicium, sed is
Ridetur merito iure videntibus:
Ignorantia sic tuis
Si nubes oculis obtegat, haud vides,

III.

Quod multis paruit die:
Quid? si factus adesset modo noctua
Nutrici editus, an daret
Regina titulos Noctuae inclytor?

V.

Hoc certe ratio vocat,
Ouo scriptaeque lex: Interea dies
Hunc dum profutuat, dolis
Noli perfidia scindere noctuam.

P O S T sic Pica tulit:

II.

Q V E R E L A P I C A E.

S V B nomine actoris vulgaris loquacissimi:

Et argumento, Chemiam esse falsam & inanem: nec vnquam in mundo inueniatur, etiam si longissime Chymicis det operam, qui vel tantillum in vera metallorum transmutatione praestiterit: Nam certe si magni principes nihil vnquam quid efficere potuerint, tot simplicibus, instrumentis, ingeniis, aliisque rebus necessariis pollentes, quid alij sperent huc non ita instructi? Quod autem nullus vnquam illorum, etiam si totam vitam huic studio impenderit, quid perfecti fecerit aut habuerit, ab experientia patet: Si enim habuissent, notum id esset omnibus, quod non est.

Pica dicitur eodem die commutare voces, eique expressiorem esse loquacitatem, quam Plittaco: Nidificat in arboribus: Omnibus lata est lingua, quae seimonem imitantur humanum: Mart. lib. 7.

—— Pica salutatrix si tibi Laus placet:

Plinius ait, eas facilius dicere, quae glande vescerentur & quinos habent digitos in pedibus: Nullae tamen duobus primis vitae annis:

I

Pica

Pica adamat verba, quæ loquitur: nec dicit tantum, sed diligit: E
moritur victa difficultate verbi: & nisi subinde eadem audiat, me-
moriam fallitur:

I.

—Non me dementia cepit

Digner vt ista fide:

Noctua quod tantam volucrem produxerit oio

Vilis, inops & iners:

II.

Quanta vel in patulo vix vnquam creditur orbe

Edita nec fuerit:

Idque sat cuiquam: si non natura negaret

Pulchricomam hanc volucrem,

III.

Tam admodum sobolem tantam IOVIS Ales haberet,

Nobilis sue genus:

Quicquid enim in lucem producere turba volucrem

Tam generosa nequit,

IV.

Queis tot opes splendent plumis ac pectore prestat

Robur & ingenio:

Rustica non vnquam ac paupercula noctua tantum

Lucifuga edet opus:

V.

Ipsa ego quod frustra tentavi ita nobilis ales,

Noctuanum perager?

Ergo luat meritas tanto pro crimine penas,

Et rea sit capitis.

II.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA Picam.

I.

CREDVLA quod noli nimium cui pica videri,
Approbo, dum studeas

Akerius

Aterius fama non insidiosa probari
Vocem nimis noua.

II.

Dicere si non vera velis & credere nolis

Vera, duplex fatua es:

Est quoque nullius ratio tua ponderis, illa

Dum male sana putes,

III.

Noctua quod non ediderit tam nobile pignus,

Cum sit inermis, inops:

Nobiliore fata quod non potuerit cubatu

Promere tot volucres.

IV.

Huic ego sic contra respondeo, Nobilis vna est

Noctua præ reliquis,

Ditior ingenioque opibusque, quod vnica nutrix

Facta sit sobolis,

V.

Quam tot aues duris nequiere excludere testis,

Nobilitatis honos

Omnis inest propriis & claret gloria factis

Nec venit inde ab auis,

VI.

Rustica non igitur dicenda est noctua tanta

Que dedit artis opus:

Nec tu nobilior Regina, quam nisi verba

Grandia, nil dederis.

VII.

Non rea, sed REGINA potens hinc noctua constat

Teste vel inuidia.

II.

PHOENICIS SENTENTIA CONTRA Picam.

I.

Pica, qui d est frontis tibi, quas sis ausa negare
Visa tuis oculis?

I 2

Tute

Tute quod haud poteris, id noctua sola peregit,
Ergo quid hanc laceras?

II.

Ipsa tibi lecta est ouo lex scripta fouenda,
Resque probata aliis:

Denique speratum dederit quod noctua factum,
Tu tibi restis ades.

III.

Non igitur licet in dubium, qua videris ipsa,
Ponere, si sapias:
Stultum est, qua sensu patuere, infringere mentis
Velle sagacis ope.

IV.

Pluribus auritus oculatus dignior vnus
Indice restis erit:

Irrita saepe viris etiam Experientia magnis
Nil nisi vana probat:

V.

Namque negata parum dant argumenta, nec alia
Quid rationis habent.

XII.

GARRULI QVERELA.

SVB nomine actoris ex vulgo imperiti, alias dicacissimi:
Argumentum eius est, Chemiam esse fabulosam & fictitiam:
Nam si Tincturam aurificam vere praestare posset, praeterquam quod
Magnates iam pridem illam in haereditaria possessione habuissent,
quod neutiquam verum est, non essent Chymici libi tot fabulis, fi-
gmentis, allegoriis tenebrosis & vmbriis inuoluti: Hoc enim falsitatis
eius indicium est, quod se sub illis æquiuocis, ambiguis, & fictis,
nec aliter, abscondat:

Garruli, qui & graculi, loquaces sunt & obstreperi; dociles tamen
& facile mansuescentes: Proverbium eorum ruditatem declarat hu-
iusmodi: *Nihil graculo cum fidibus, nihil cum amaracino sui:*

I. GAR-

I.

GARRVLVS mox obstrepens
His soluit ora carminum loquelis:
Testis adsum, noctua

Quod edidit nil tale, quale iactat,

II.

Namque factus aliger
Eiusmodi si viueret per orbem,
Principes hunc incliti
Regesque magni saepe possiderent,

III.

Sumptibus nec parcerent:
At nullus vnquam talium occupauit,

Inde ficta fabula
Est fraude sparsa noctua perosa,

IV.

In tenebris dum cubat,
Ne se posse conspici micante:
Nam quid vrget hanc nigris
Sedere solitariam sub vmbriis?

V.

Quam quod hisce fabulis
Indulgeat, sese buccinetur
Pallados cunctis auem?
Occumbat ergo morte legis aqua:

VI.

Qua iubet falsarios
Damnare, pistinoque.

XII.

ACCIPITRIS REPLICA CONTRA
Garrulum.

I.

VOCE praestans Garrule,
Vix mente, forsam impudens negabis,

I 3 E2

Esse prolem noctua

Hanc edicam, quod principum nec aulis

Visitetur regis:

At non necesse est, hic, vbrileones

Horridaque Tigrides

Prostant, haberi nobilem hanc volucrum:

III.

Mille cum vulgarium

Desiderentur hic: sed & fuisse

Regibus quamplurimis

Sac cognitam Aegypti per arua quondam:

IV.

Deinde, quod vis noctuam

Sparfisse fabulas per ora vulgi,

Abique testimoniis

Proferi inepte: nam quod hac tenebris

V.

Gaudeat crepusculi,

Natura fecit, vt lateret astu

Ancupantium dolos,

Et ne volucrum hanc perderet ceterua.

XII.

PHOENICIS SENTENTIA ADVERSVS Garrulum.

I.

SI quid armorum impetu

Vel corporis vi vel manus labore

Proster orbis circulo,

Vt omnium rarissimum occupandum,

II.

Semper id ditissimè

Regesve debicum sibi obtinerent:

Sed volucris hac caput

Sub nube condit densiore, nec vult

III. VI

III.

Vt capi, nec robore:

Hinc regibus vix innotescit vnquam,

Et manet liberrima:

Quasi Dei cui sit relata dono

IV.

Attamen non euolat,

Ne vulgus ignarum rei lacestat,

Inque sese concitet:

Ergo vides, quam mens tibi sinistra

V.

Noctua tendat necem:

Quae delitescit & cauis sub vmbriis

Tuta degit, vt decet

Nutriculam tam nobilis volucris:

VI.

Namque casta virginis

Pro more, vultus conregit pudicos,

Vulgus ore friuolo

Ne tangat, impio procax abusu.

XII.

ANSERIS QVERELA CONTRA noctuam.

SV nomine actoris ex fece vulgi, multum sibi tribuentis, suoque ingenio gloriantis, qui sit Epicuri de grege, venter, cui anima profale data:

Argumentum eius est, Chemiam esse odio dignissimam, nec aliquo in precio habendam, sed omnino ex hominum medio reiiciendam: quia irretiat, quoscunque semel attigerit, ne vnquam inde abstrahi queant, donec damno suo irreparabili at nimis sero prudentiores fiant: si enim diuitias tantas promittit & praestat, cur non illi diuitiis abundant, qui Chemiae continue adhærent, aut si Tincturam aliquando dedit perfectam, cur non hæc in eius veritatis testimonium alicubi habetur & conservatur praesentanea?

Anseris, vt pote domestici, natura est sat cognita.

His

PHOENICIS SENTENTIA INTERLOCVTORIA aduersus Anserem promulgata.

VT regem statuas te, immodica laude times, gula
Quod sis seruus, at hoc imperij nil tribuet tibi:

Hinc & nocturnage perstrepis impune calumniis,
Verum non via virtutis est, qua petitur decus
Regni inter volucres: friuola adhuc mens tibi dicitur
Argumenta leuis, cur volucrum stauicomam neget
Hac nutrice datam: quod sociam non videas simul:
Vox hac inuidiae praeter habet signa piluli rei:
Cedens ergo loco ne maledictis preme nocturnam
Infontem, nec enim sat fuerit detrudere alteri,
Verum iudicio dicta graui reddere conuenit.

POST QVAM ita ordine omnes, quotquot aderant volucres suas
querelas protulerant, singulaeque responsum exquisitissimum, utpote
partim inuidiae & calumniae, partim re ipsa iniunctioe erga Nocturnam
innocentiam inuentae, accepissent, ac mox silentium consecutum esset,
PHOENIX alias, si quae adessent, aures suas quoque querelas proferre
iussit, verum cum nullas praeterea foro praesentes percepisset.

Nunc ergo, inquit, ad decisoriā ac litis finitoriam sententiam,
quam iam pridem exoptauī, accedendum erit: Quocirca iubeo, ut om-
nes aequis adsteris animis, mihi quae, ut haecenus, in omnibus obse-
quamini: Haec enim hora est, quae pacem inter aues & nocturnam, hoc
est, toti pennigero generi reducet: Et mox in Heroicum carmen ora-
tionem suam conuertit, ut sequitur:

ARMA, auimque seras cura est nunc tollere pugas,
Nocturna quae fuit infestata, nec hac valuit se
Eripere baud vquam, nullius conscia labis,
Illa nihil meruit sceleris, quod morte patiari
Exiliove queat: sed enim virtutibus vna
Omnibus inuenta est excellere, Pallados ales:
Ergo liuor abi, mens candidaque adsit honesti:
Dignio valet illa acri sapienteque digna.

En.

En fruitur facie, qualisque humana videri, aut
Proxima possit ei, nulli est obnoxia culpa,
Moribus insignita bonis, studiosa laborum,
Noctibus inuigilans, nocuos comprehendere mures
Docta, fouens hominum sic comoda, luce diurna
In solis residere locis quod gaudeat, huic non
Id vitij, at vestro (quibus est exosa) furori
Imputo: dumque rei nulla est, me iudice, causa,
Cur adeo infontem impetitis rostrove, vel vngue:
Hanc ego victricem volucrum pronuncio verax-
Arbiter, omnigenas expendens iure querelas.

Enego sum praesens vobis, qui quaeritur ALES,
Editus ex ouo, quamuis tentasti id omnes
Quatuor extremo dicti nunc ordine, frustra:
NOCTVA ceu nutrix gratas me lucis in auras
Protulit, hoc illi pro munere debeo vita:
Munera si qua manent nostris amplissima nidus.
Ipse ego sum PHOENIX, cui chara Noctua matris
Praestitit vna vices, sine qua non at heris vsam
Embryo natus eram: SIC VOS NVNC IPSA REFVTAT,
Et falsi insinulat, mea sic praesentia litem,
Et querulas auium voces sententia finit.

INDE Mihi Regina auium virtute, labore,
Ingenio, mentis, multiplice doteque praestans
Illa salutanda ac totum est dicenda per Orbem:
Nec quiquam inuideat titulos & nomen honoris
Magnifici posthac vel sceptri grande Brabeion:
Sic etenim est conclusum: HAEC STAT SENTENTIA
MENTI.

Dixerat: obstupuerunt omnes, simul eque corona

K 2

Se

IVDICIS
Sententia
Ultima.

Serulere domum: nec quicquam tristius illo
 Tempore mustatum est, quam quod REGINA volucrum
 Noctua dicta foret: remanent discrimina litis
 Antiquæ renouata, licet contraria iuri:
 At Phœnix Atabum petiit iuga grata volatu
 Protinus, & nostris post non est visus in oris.

F I N I S.

Sotheby's
26.3.56
82x22 29/22